

Vasile Coman

Judecător la Tribunalul Prahova

Infrațiuni de serviciu

Practică judiciară comentată

**Volumul I. Abuzul în serviciu,
neglijența în serviciu, uzurparea funcției**

Cuprins

CAPITOLUL I. ABUZUL ÎN SERVICIU	1
1. ¹ Agent de poliție rutieră. Abuz în serviciu și fals intelectual. Noțiunea de „pagubă”. Prejudiciu eventual	1
² Individualizare judiciară a pedepsei. Circumstanțe atenuante	1
NOTĂ	8
2. Agent de poliție rutieră. Oportunitatea aplicării și alegerii sancțiunii contravenționale. Posibilitatea legală a agentului constator de a penaliza contravenției rutiere și cu sancțiunea avertismentului. Achitare pentru abuz în serviciu	10
NOTĂ	16
3. ¹ Agent de poliție rutieră. Dreptul agentului constator de a alege sancțiunea contravențională cea mai adecvată situației de fapt reținute	17
² Prezumția de nevinovăție. <i>In dubio pro reo</i>	17
NOTĂ	19
4. Infracțiuni de abuz în serviciu. Funcționari din primărie. Îndeplinirea atribuțiilor cu nerespectarea dispozițiilor O.G. nr. 55/2002 privind regimul juridic al sancțiunii prestării unei activități în folosul comunității. Individualizare judiciară a pedepsei	20
NOTĂ	26
5. Judecător-sindic. Desemnarea preferențială a practicianului în insolvență. Fraudarea procedurii de selecție a administratorului judiciar provizoriu. Condiția vătămării. Încălcarea unor dispoziții din legislația primară. Decizia nr. 405/2016 a Curții Constituționale	26
NOTĂ	31
6. Executor judecătoresc. Abuz în serviciu în concurs cu infracțiunea de tănuire. Absența încălcării atribuțiilor de serviciu. Lipsa laturii obiective. Achitare	32
NOTĂ	35
7. Executor judecătoresc. Funcționar public în sensul art. 175 alin. (2) CP. Derularea procedurii de executare silită în lipsa unui titlu executoriu. Intenție directă	37
NOTĂ	44
8. ¹ Executor judecătoresc. Abuz în serviciu. Infracțiune continuă. Momentul consumării și cel al epuizării	45
² Competența materială a Direcției Naționale Anticorupție	45
³ Rezolvarea acțiunii civile în procesul penal. Restabilirea situației anterioare. Desființarea unei hotărâri judecătorești	45
NOTĂ	55
9. Abuz în serviciu. Atribuții de serviciu cuprinse în hotărâri ale adunării generale a acționarilor. Decizia nr. 405/2016 a Curții Constituționale. Lipsa laturii obiective	59
NOTĂ	66

Respect pentru oameni și cãrți

10.	¹ Polițist. Abuz în serviciu contra intereselor publice. Prejudiciu de imagine cauzat Poliției Române. Lipsa urmării imediate _____	67
	² Abuz în serviciu contra intereselor persoanelor. Fals intelectual. Norme incidente _____	67
	³ Termenul rezonabil al procesului penal. Consecințe asupra individualizării pedepsei _____	67
	NOTĂ _____	73
11.	¹ Funcționari în cadrul Direcției Generale a Finanțelor Publice. Atribuții de serviciu privind efectuarea inspecției fiscale. Instigare. Principiul <i>ne bis in idem</i> _____	75
	² Delimitări față de infracțiunea de luare de mită. Caracterul subsidiar (atenuat) al infracțiunii de abuz în serviciu _____	75
	NOTĂ _____	86
12.	¹ Prefect. Participație improprie și instigare la abuz în serviciu. Oportunitatea și legalitatea emiterii unui act administrativ _____	88
	² Agent de poliție rutieră. Dispoziție de oprire în trafic. Inexistența unui comportament <i>a priori</i> abuziv _____	88
	³ Forma agravată prevăzută de art. 13 ² din Legea nr. 78/2000. Elemente constitutive _____	88
	NOTĂ _____	112
13.	¹ Abuz în serviciu în forma agravată prevăzută de art. 13 ² din Legea nr. 78/2000. Scop _____	112
	² Încãlcarea dispozițiilor legale privind funcționarea societăților cu capital majoritar de stat. Dispoziții cuprinse în legi sau ordonanțe _____	112
	³ Suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei. Omisiunea instanței de a indica două entități pentru executarea obligației de a presta muncă în folosul comunității _____	112
	NOTĂ _____	121
14.	¹ Funcționari din primărie având calitatea de membri ai unei comisii de evaluare și atribuire contract de achiziție publică. Aprecierea condiției prejudiciului. Lipsa urmării imediate _____	121
	² Achitarea autorului. Efecte asupra complicilor _____	121
	NOTĂ _____	125
15.	¹ Funcționari din primărie având calitatea de membri ai comisiei locale de aplicare a legilor fondului funciar. Funcționari publici în accepțiunea legii penale. Atribuții de serviciu privind reconstituirea dreptului de proprietate privată. Decizia nr. 405/2016 a Curții Constituționale _____	126
	² Inexistența cerinței îndeplinirii unui prag valoric. Aprecierea raportului de cauzalitate și a formei de vinovăție. Teoria echivalenței condițiilor _____	126
	NOTĂ _____	141
16.	Judecător. Încãlcarea normelor procesuale civile imperative privind competența teritorială a instanței și plata taxelor judiciare de timbru. Individualizarea judiciară a pedepsei _____	142
	NOTĂ _____	151

17.	¹ Judecător. Pronunțarea unei hotărâri cu încălcarea dispozițiilor legale. Concurs real de infracțiuni. Contopire cu pedepse aplicate prin condamnări anterioare _____	151
	² Acțiune civilă. Complicitate. Răspundere civilă solidară _____	151
	NOTĂ _____	157
18.	¹ Judecător. Funcționar public în sensul legii penale. Înțelesul noțiunii de imunitate _____	158
	² Caracterul subsidiar al infracțiunii de abuz în serviciu și situația în care se poate reține în concurs cu alte infracțiuni _____	158
	³ Soluționarea acțiunii civile. Problema calității de parte responsabilă civilmente a Ministerului Justiției pentru o faptă prejudiciabilă săvârșită de magistrat _____	158
	NOTĂ _____	167
19.	Primar. Elemente constitutive ale abuzului în serviciu. Lipsa prejudiciului și a intenției. Achitare _____	169
	NOTĂ _____	172
20.	Primar. Dispoziție cu caracter general care nu cuprinde atribuții de serviciu ale funcționarului. Neîntrunirea condiției privind îndeplinirea unui act prin încălcarea legii. Lipsa laturii obiective _____	172
	NOTĂ _____	179
21.	¹ Primar. Încălcarea dispozițiilor legale în materia achizițiilor publice. Condiția referitoare la obținerea unui folos material necuvenit prin actele nelegale sau defectuoase ale funcționarului _____	180
	² Complicitate la abuz în serviciu. Infracțiune judecată după circa 9 ani de la comiterea faptei. Individualizarea judiciară a pedepsei. Suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei _____	180
	NOTĂ _____	188
22.	¹ Primar. Consilier cu atribuții financiar-contabile. Încălcarea dispozițiilor legale privind efectuarea plăților pentru lucrări contractate de unitatea administrativ-teritorială, dar neefectuate de către antreprenor _____	189
	² Constrângere morală. Condiții privind reținerea _____	189
	NOTĂ _____	196
23.	Primar. Decontarea în baza unor documente falsificate a contravalorii unor lucrări neefectuate în realitate. Intenție directă _____	197
	NOTĂ _____	203
24.	¹ Angajați ai Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit. Funcționari publici în sensul legii penale. Atribuții de serviciu referitoare la selecția proiectelor de finanțare din fonduri europene, cuprinse în fișa postului și în ordine ministeriale. Decizia Curții Constituționale nr. 405/2016. Achitare _____	206
	² Conflict de interese. Decizia Curții Constituționale nr. 603/2015. Achitare _____	206
	NOTĂ _____	212
25.	¹ Primar. Abuz în serviciu dacă funcționarul public a obținut pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit. Condiții privind reținerea infracțiunii _____	213

Respect pentru oameni și cărți

	² Conflict de interese. Înțelesul noțiunii de „folos patrimonial” _____	213
	NOTĂ _____	222
26.	Administratori ai unei societăți cu răspundere limitată. Complicitate la abuz în serviciu săvârșit de funcționari din cadrul consiliului județean. Concurs cu infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată _____	224
	NOTĂ _____	230
27.	Polițiști, membri ai unei comisii de concurs. Atribuții de serviciu cuprinse într-un regulament-cadru aprobat prin hotărâre de Guvern. Lipsa urmăririi imediate și a intenției. Achitare _____	230
	NOTĂ _____	235
28.	¹ Agenți de poliție. Ordinul superiorului. Condiții privind reținerea abuzului în serviciu contra intereselor persoanelor sau contra intereselor publice. Lipsa laturii obiective și lipsa vinovăției. Achitare _____	237
	² Omisiunea sesizării. Inexistența infracțiunilor ce ar fi trebuit sesizate. Consecințe _____	237
	NOTĂ _____	245
29.	¹ Consilieri locali. Adoptarea unor acte administrative/hotărâri cu caracter de oportunitate. Lipsa intenției infracționale în activitatea deliberativă și de votare a unor hotărâri de consiliu local _____	246
	² Conflict de interese. Modalitatea normativă „participarea la luarea unei decizii”. Dezincriminare parțială _____	246
	NOTĂ _____	257
30.	Consilieri locali. Atribuții de serviciu vizând validarea mandatului de ales local. Încălcarea dispozițiilor unei hotărâri judecătorești. Lipsa laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu. Temeiul de achitare _____	259
	NOTĂ _____	264
31.	Agenți de poliție. Atribuții de serviciu privind folosirea autovehiculelor din dotarea unității, cuprinse într-un ordin al Ministerului Afacerilor Interne. Utilizarea în interes personal a unui alt itinerariu de patrulare decât cel stabilit. Intensitatea vătămării. Interpretarea în spiritul Deciziei nr. 405/2016 a Curții Constituționale. Achitare _____	265
	NOTĂ _____	268
32.	¹ Agent de poliție având și atribuții de organ de cercetare penală. Neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu în legătură cu constatarea infracțiunilor și administrarea mijloacelor de probă _____	270
	² Condiții privind reținerea provocării polițienești. Principiul legalității și loialității în obținerea probelor _____	270
	NOTĂ _____	276
33.	¹ Agenți de poliție. Abuz în serviciu contra intereselor publice în legătură cu aplicarea unor sancțiuni contravenționale unei persoane acționând ca investigator sub acoperire. Infracțiune putativă _____	277
	² Complicitate morală tacită concomitentă, prin omisiune. Complicitate negativă _____	277
	NOTĂ _____	283

34.	1 ^a Agent de poliție. Omisiunea aplicării de sancțiuni contravenționale unei persoane având calitatea de investigator sub acoperire. Persoana vătămată prin săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu _____	283
	2 ^a <i>In dubio pro reo</i> . Temei de achitare _____	283
	<i>NOTĂ</i> _____	288
35.	Factori poștali. Abuz în serviciu în concurs cu infracțiunea de constituire a unui grup infracțional organizat și complicitate la camătă. Infracțiune continuată. Schimbarea încadrării juridice. <i>Ne bis in idem</i> _____	288
	<i>NOTĂ</i> _____	294
36.	Funcționari publici din primărie. Închirierea frauduloasă de locuințe sociale. Eroare de fapt. Schimbarea încadrării juridice în neglijență în serviciu _____	295
	<i>NOTĂ</i> _____	301
37.	Agenți de poliție. Situația-premisă a infracțiunii de abuz în serviciu. Delimitări față de infracțiunea de înșelăciune _____	302
	<i>NOTĂ</i> _____	307
38.	1 ^a Persoane angajate în cadrul unei societăți pe acțiuni al cărei unic acționar este consiliul local. Încălcarea atribuțiilor de serviciu prin participarea la încheierea și executarea unui contract de asistență juridică _____	308
	2 ^a Individualizarea pedepsei. Greșită reținere a unor circumstanțe atenuante judiciare _____	308
	<i>NOTĂ</i> _____	314
39.	1 ^a Calitatea de funcționar public în sensul art. 175 alin. (2) CP a angajaților unei societăți de asigurare. Stabilirea caracterului de interes public al activității societăților de asigurare. Nereținerea art. 308 CP _____	315
	2 ^a Expresia „în exercitarea atribuțiilor de serviciu” din cuprinsul art. 297 CP. Individualizarea precisă în lege a atribuțiilor de serviciu și a naturii actului normativ încălcat, prin prisma Deciziei nr. 405/2016 a Curții Constituționale. Dispoziții generale cuprinse în Legea nr. 82/1991 a contabilității _____	315
40.	1 ^a Pădurar. Infracțiunea de abuz în serviciu asimilată infracțiunilor de corupție, în concurs cu luarea de mită și complicitate la tăiere fără drept și furt de arbori. Pedepsă accesorie și pedepsă complementară _____	336
	2 ^a Concurs de cauze de atenuare și de agravare a pedepsei. Dispoziții aplicabile _____	336
	<i>NOTĂ</i> _____	341
41.	1 ^a Director sucursală bancară. Atribuții de serviciu privind acordarea de credite bancare. Incidența Deciziei nr. 405/2016 a Curții Constituționale _____	342
	2 ^a Dezincriminarea faptei. Efecte asupra complicilor la infracțiune _____	342
	<i>NOTĂ</i> _____	347

Respect pentru oameni și cãrți

42.	Funcționari publici. Membri ai comisiei locale de fond funciar. Retrocedãri abuzive de suprafețe forestiere montane. Abuz în serviciu cu consecințe deosebit de grave. Nereținerea infracțiunii de înșelãciune _____	349
	NOTĂ _____	357
43.	¹ Secretar de primãrie și membru al comisiei locale de fond funciar. Complicitate la abuz în serviciu în scopul obținerii unui avantaj patrimonial pentru altul _____	360
	² Delimitãri ale abuzului în serviciu față de falsul intelectual _____	360
	NOTĂ _____	363
44.	¹ Șef al inspectoratului județean de poliție. Nerespectarea principiilor de achiziție publicã a unor sedii de poliție. Frecvența schimbare a legislației în materie. Posibile consecințe ale lipsei de previzibilitate a normei legale asupra formei de vinovãție _____	367
	² Experți evaluatori. Complicitate la abuz în serviciu prin supraevaluarea valorii imobilelor achiziționate. Lipsa vinovãției _____	367
	NOTĂ _____	379
45.	Lucrãtor de poliție judiciarã. Accesarea cu depãșirea autorizãrii a bazelor de date privind evidența persoanelor. Completarea și emiterea unei citații cu încălcarea dispozițiilor Codului de procedurã penalã. Abuz în serviciu în concurs cu infracțiunea de acces ilegal la un sistem informatic _____	381
46.	¹ Notar public. Nerespectarea atribuțiilor ce îi revin în temeiul Codului fiscal. Rãspundere penalã sau alte forme de rãspundere juridicã. Lipsa laturii obiective a infracțiunii de abuz în serviciu _____	390
	² Abuz în serviciu având ca subiect activ o persoanã prevãzută în art. 1 din Legea nr. 78/2000. Încadrare juridicã _____	390
	NOTĂ _____	395
47.	¹ Notar public. Semnarea unui act notarial fãrã a cunoaște conținutul acestuia. Aprecierea vinovãției și a dreptului vãtãmat. Abuz în serviciu sau neglijență în serviciu. Interzicerea dreptului de a exercita profesia de notar public _____	396
	² Participație improprie la infracțiunea de abuz în serviciu și fals intelectual _____	396
	NOTĂ _____	410
48.	¹ Șef al agenției de administrare fiscalã. Forma agravatã a abuzului în serviciu prevãzută de art. 13 ² din Legea nr. 78/2000. Relevanța relației de rudenie sau de prietenie între funcționarul public și beneficiarul folosului necuvenit _____	410
	² Pedepsa complementarã și pedeapsa accesorie în caz de condamnare pentru abuz în serviciu _____	410
	NOTĂ _____	416
49.	Plângere împotriva actelor procurorului. Rãspunderea penalã a magistraților pentru soluțiile pronunțate _____	417
	NOTĂ _____	419

50.	Șef al poliției unui municipiu. Imixtiune în activitatea unui agent de poliție subaltern, pentru denaturarea unei anchete penale. Tentativă la abuz în serviciu _____	422
	NOTĂ _____	426
51.	Comisari ai Gărzii Financiare. Atribuții de serviciu vizând activitatea de control fiscal al activității unui birou avocațial. Faptă care nu este prevăzută de legea penală. Achitare _____	428
52.	Funcționari în cadrul unei societăți cu capital integral de stat. Grup infracțional organizat constituit în scopul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu. Cauza justificativă prevăzută de art. 21 CP _____	435
	NOTĂ _____	442
53.	Abuz în serviciu. Funcționar public din cadrul unei universități de stat, având atribuții privind atribuirea contractelor de achiziție publică. Funcționar public în sensul art. 175 alin. (1) lit. b) teza a II-a CP. Inaplicabilitatea Deciziei Curții Constituționale nr. 405/2016 _____	442
54.	¹ Abuz în serviciu și favorizarea făptuitorului. Delimitări _____	447
	² Concurs ideal de infracțiuni. Înțelesul unor termeni _____	447
	³ Procuror. Desfășurarea în mod defectuos a unor activități de cercetare penală. Faptă care nu este prevăzută de legea penală _____	447
	NOTĂ _____	462
55.	Condamnare pentru abuz în serviciu, cu suspendarea pedepsei sub supraveghere. Revocarea suspendării sub supraveghere a executării pedepsei închisorii în cazul neexecutării obligațiilor impuse de lege și reținute prin hotărârea de condamnare. Nefinalizarea executării obligației de a presta muncă în folosul comunității. Condiția relei-credințe _____	463
	NOTĂ _____	472
56.	Condamnare pentru complicitate la abuz în serviciu. Suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei. Încetarea obligației de a nu părăsi țara. Temeiuri _____	474
57.	Ofițer de poliție judiciară. Cercetare la fața locului. Înșușirea unor bunuri care ar fi trebuit confiscate, fiind deținute ilegal de persoana la care se efectuează cercetarea. Abuz în serviciu. Varianta agravată prevăzută de art. 13 ² din Legea nr. 78/2000. Nerețineri _____	478
	NOTĂ _____	483
58.	¹ Director de grădiniță. Perceperea unei „taxe de înscriere/reînscriere” în anul școlar. Varianta agravată prevăzută de art. 13 ² din Legea nr. 78/2000. Nerețineri _____	484
	² Achitare în temeiul art. 18 ¹ CP 1969 _____	484
	NOTĂ _____	493
59.	¹ Primar. Procedură nelegală de convocare a consiliului local în vederea demiterii viceprimarului. Aprecierea legăturii de cauzalitate _____	494
	² Latură civilă. Daune morale. Criterii de apreciere _____	494
	NOTĂ _____	499

Respect pentru oameni și cărți

60.	Agent de poliție. Atribuții de serviciu privind paza și escorta persoanelor deținute. Intenție indirectă. Neaplicarea dispozițiilor art. 18 ¹ CP 1969	500
	<i>NOTĂ</i>	502
CAPITOLUL AL II-LEA. NEGLIJENȚA ÎN SERVICIU		504
61.	Medic specialist obstetrică-ginecologie. Neconsemnarea în buletinul ecografic al sarcinii a nevizualizării unui braț al copilului. Aprecierea culpei medicale. Lipsa laturii obiective a infracțiunii	504
	<i>NOTĂ</i>	511
62.	¹ Medic primar chirurg. Încălcarea atribuțiilor de serviciu privind acordarea asistenței medicale de urgență și a obligației de diligență a medicilor	514
	² Prejudiciu moral. Apreciere	514
	<i>NOTĂ</i>	519
63.	Director al unui punct de lucru al unei societăți. Nerespectarea cu știință a dispozițiilor privind condițiile de vânzare. Prejudiciu însemnat adus societății. Elemente de apreciere a intenției infracționale. Schimbarea încadrării juridice din neglijență în serviciu în infracțiunea de abuz în serviciu	520
	<i>NOTĂ</i>	530
64.	Primar. Analiza culpei prin prisma întinderii atribuțiilor de serviciu ale funcționarului public	531
	<i>NOTĂ</i>	539
65.	¹ Inspector vamal. Atribuții de serviciu reglementate exclusiv prin ordine ce aparțin legislației secundare. Decizia Curții Constituționale nr. 518/2017	539
	² Renunțare la aplicarea pedepsei. Recurs în casație	539
	<i>NOTĂ</i>	546
66.	¹ Polițist de frontieră. Încălcarea din culpă a unor dispoziții din O.U.G. nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României	547
	² Pedepsa complementară prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. g) CP. Condiții de aplicare	547
	<i>NOTĂ</i>	556
67.	Pădurar. Neglijență în serviciu. Neasigurarea pazei fondului forestier împotriva unor fapte păgubitoare. Evaluarea tipicității obiective a faptei	556
	<i>NOTĂ</i>	562
68.	Agent de poliție. Neîndeplinirea din culpă a îndatoririlor privind eliberarea victimei lipsite de libertate printr-o faptă a altor persoane. Neglijență în serviciu. Greșită reținere a infracțiunii de lăsare fără ajutor	564
69.	Concurs de calificări. Delimitări ale neglijenței în serviciu față de infracțiunea de ucidere din culpă săvârșită prin omisiune. Obiectul juridic al infracțiunii. Lipsa raportului de cauzalitate și a culpei	569
	<i>NOTĂ</i>	577

70.	Expert tehnic. Atribuții de serviciu privind efectuarea expertizei în specialitatea topometrie. Incidența Deciziei Curții Constituționale nr. 518/2017 _____	578
	NOTĂ _____	580
71.	Funcționari publici în cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului. Fapte în legătură cu abuzuri comise de asistenți maternali aflați sub monitorizare. Abuz și neglijență în serviciu. Omisiunea sesizării _____	581
	NOTĂ _____	589
72.	Organ de cercetare penală al poliției judiciare. Neefectuarea actelor de urmărire penală într-un dosar penal repartizat spre soluționare. Elemente constitutive ale neglijenței în serviciu _____	589
	NOTĂ _____	592
73.	¹ Primar și contabil. Semnarea unor ordine de plată cu omisiunea verificării existenței proceselor-verbale de recepție a mărfurilor achiziționate. Amânarea aplicării pedepsei. Condiții _____	593
	² Latură civilă. Renunțarea părții civile la beneficiul răspunderii solidară a inculpaților _____	593
	NOTĂ _____	597
74.	¹ Expert superior în cadrul agenției județene de ocupare a forței de muncă. Nerespectarea dispozițiilor legale privind indemnizația de șomaj. Infracțiune continuată. Greșită reținere _____	597
	² Principiul neagrării situației în propriul apel. Latură civilă _____	597
	NOTĂ _____	602
CAPITOLUL AL III-LEA. UZURPAREA FUNCȚIEI _____		603
75.	Asistent medical. Funcționar public asimilat în sensul art. 175 alin. (2) CP. Efectuarea de mențiuni și aplicarea parafei pe fișele medicale ale unor cursanți ai unei școli de șoferi. Uzurparea funcției. Achitare pentru infracțiunea de luare de mită _____	603
	NOTĂ _____	606
76.	Autopsier. Delimitări ale infracțiunii de uzurpare a funcției față de infracțiunea de luare de mită. Interpretări divergente privind sfera atribuțiilor de serviciu ale funcționarului _____	606
CAPITOLUL AL IV-LEA. ASPECTE PROCEDURALE _____		612
77.	¹ Abuz în serviciu. Recurs în casație. Natura juridică a Deciziei Curții Constituționale nr. 405/2016 – decizie de interpretare _____	612
	² Înțelesul și corelarea noțiunilor de „legislație primară” și „legislație secundară” _____	612
	NOTĂ _____	620
78.	Abuz în serviciu. Intervenirea unei legi penale noi și deciziile de neconstituționalitate. Identificarea naturii cererii adresate instanței. Delimitări _____	621
	NOTĂ _____	626

Respect pentru oameni și cărți

79.	Contestație la executare. Efectele deciziilor Curții Constituționale prin care se constată neconstituționalitatea unei norme de incriminare. Dezincriminarea parțială a infracțiunii de abuz în serviciu _____ 628 <i>NOTĂ</i> _____ 631
80.	Abuz în serviciu. Motivarea hotărârii judecătorești. Lipsa silogismului juridic sub aspectul probațiunii. Aprecierea probelor. Încălcarea principiului dublului grad de jurisdicție în materie penală și a dreptului la un proces echitabil. Nelegalitate. Trimiterea cauzei spre rejudecare _____ 633 <i>NOTĂ</i> _____ 644
81.	¹ Principiul nemijlocirii în administrarea probelor. Condiții pentru readministrarea probelor după intervenirea unor modificări în compunerea completului de judecată _____ 645 ² Abuz în serviciu. Descrierea atribuțiilor de serviciu încălcate de funcționar, prin prisma obiectului judecării _____ 645 <i>NOTĂ</i> _____ 652
82.	Schimbarea încadrării juridice din neglijență în serviciu în complicitate la înșelăciune. Condamnarea pentru o altă faptă decât aceea recunoscută de inculpat. Aplicare nelegală a procedurii recunoașterii învinuirii. Trimiterea cauzei spre rejudecare _____ 652 <i>NOTĂ</i> _____ 657
83.	¹ Abuz în serviciu. Procuror în cadrul Direcției de Investigare a Infrajecțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism. Competența instanței după pierderea calității inculpatului _____ 658 ² Calitatea de parte responsabilă civilmente a Direcției de Investigare a Infrajecțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism _____ 658 ³ Delapidare. Restabilirea situației anterioare _____ 658 <i>NOTĂ</i> _____ 665
84.	¹ Funcționari publici din primărie. Abuz în serviciu. Nemotivarea respingerii cererilor de schimbare a încadrării juridice. Conținutul încadrării juridice _____ 666 ² Omisiunea punerii în discuție a incidenței legii penale mai favorabile. Dreptul la apărare. Trimiterea cauzei spre rejudecare _____ 666 <i>NOTĂ</i> _____ 676
85.	¹ Abuz în serviciu. Primar. Omisiunea obligării inculpatului la plata în solidar cu partea responsabilă civilmente a cheltuielilor avansate de stat și a celor efectuate de părți _____ 678 ² Lipsa acordului inculpatului în prestarea unei activități în folosul comunității. Nelegalitatea hotărârii prin care s-a dispus suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei _____ 678 <i>NOTĂ</i> _____ 682
86.	Abuz în serviciu. Încălcarea dispozițiilor privind suspendarea judecării prevăzute de art. 367 alin. (1) CPP și a dreptului la apărare. Principiul dublului grad de jurisdicție în materie penală. Trimiterea cauzei spre rejudecare _____ 682 <i>NOTĂ</i> _____ 686

87.	Neglijență în serviciu. Omisiunea punerii în discuție a corespondenței dintre atribuțiile de serviciu pretins încălcate de inculpat și dispozițiile din acte normative primare. Încălcarea dreptului la un proces echitabil. Limitele efectului devolutiv al apelului. Trimiterea cauzei spre rejudecare _____	686
	<i>NOTĂ</i> _____	690
88.	Abuz în serviciu contra intereselor publice. Recurs în casație. Pedepse aplicate sub minimul special prevăzut de lege _____	690
	<i>NOTĂ</i> _____	694
89.	Participație improprie la abuz în serviciu. General militar în rezervă. Competența personală a instanțelor militare. Noțiunea de militar în sensul Codului de procedură penală _____	694
	<i>NOTĂ</i> _____	697
90.	¹ Procedura camerei preliminare. Obiect. Uzurparea funcției. Exercitarea în fapt a unor prerogative de putere publică de către un funcționar incompatibil. Dispoziție dată de primar. Competența organului de urmărire penală _____	698
	² Adăugarea de către procuror în ordonanță a unei persoane vătămate. Lipsa vătămării drepturilor inculpatului _____	698
	³ Acordarea calității de suspect. Condiții _____	698
	<i>NOTĂ</i> _____	709

Capitolul I. Abuzul în serviciu

I. 1. Agent de poliție rutieră. Abuz în serviciu și fals intelectual. Noțiunea de „pagubă”. Prejudiciu eventual

² Individualizare judiciară a pedepsei. Circumstanțe atenuante

CP, art. 75 alin. (2) lit. b), art. 297 alin. (1), art. 321
Legea nr. 78/2000, art. 13²

1. Termenul „act” din cuprinsul art. 297 CP este înțeles în sensul de operațiune care trebuie efectuată de un funcționar conform atribuțiilor sale de serviciu, actul respectiv căzând în sarcina funcționarului potrivit normelor care reglementează activitatea sa. În această variantă, infracțiunea de abuz în serviciu există numai atunci când paguba este efectivă și concretă.

Nu poate fi reținută această infracțiune dacă procurorul se raportează în rechizitoriu la un prejudiciu eventual, și nicidecum la un prejudiciu cert și efectiv, în condițiile în care nu s-a indicat care este diferența de amendă de care statul a fost lipsit de fiecare dată când inculpatul – agent de poliție rutieră –, omițând aplicarea sancțiunii contravenționale pentru una dintre contravenții, a aplicat o sancțiune pentru o altă contravenție. Amenzile contravenționale au o limită minimă și o limită maximă între care agentul constator aplică sancțiunea în raport de situația concretă, însă procurorul s-a mulțumit să afirme că, prin modul în care a procedat, inculpatul i-a exonerat pe contravenienți de plata amenzii pentru contravențiile nereținute, fără a face un calcul al acestor amenzi și fără a avea în vedere că, prin reținerea unor alte contravenții în sarcina acestora, s-au stabilit sancțiuni cu amendă contravențională. Totuși, art. 13² din Legea nr. 78/2000 stipulează că, în cazul infracțiunii de abuz în serviciu, dacă funcționarul public a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime. Acest text lărgeste situațiile în care funcționarul public poate comite infracțiunea de abuz în serviciu, prin includerea folosului necuvenit pentru funcționarul public sau pentru o terță persoană.

Prin inserarea în actele de constatare a contravențiilor a altor situații decât cele reale, inculpatul a săvârșit infracțiunea de fals intelectual prevăzută de art. 321 CP.

2. Raportat la condițiile concrete în care s-a reținut comiterea faptelor, la atitudinea procesuală a inculpatului, la faptul că de fiecare dată investigatorii sub acoperire au încercat să îl determine să primească diferite atenții pentru faptul că a avut o atitudine binevoitoare față de rugămintile adresate de a nu le fi suspendat dreptul de a conduce, că faptele s-au comis după insistența investigatorilor, care au stăruit să nu le fie reținut permisul de conducere, situație ce este la limita provocării, atitudinea lor nefiind esențialmente pasivă, aceștia având pregătirea corespunzătoare pentru a influența deciziile agentului constator, însă ținând cont de calitatea inculpatului, de experiența acestuia, de încrederea acordată în cadrul funcției pe care a exercitat-o, nu se poate reține că el a comis fapta doar ca urmare a provocării, ci datorită unor carențe ce țin de personalitatea sa. Având în vedere toate acestea, se poate reține în favoarea inculpatului numai circumstanța atenuantă prevăzută de art. 75 alin. (2) lit. b) CP.

Prin rechizitoriul nr. 266/P/2015 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova, s-a dispus trimiterea în judecată, sub măsura preventivă a controlului judiciar, a inculpatului P.C. pentru săvârșirea a trei infracțiuni prevăzute de art. 13² din Legea nr. 78/2000 raportat la art. 297 alin. (1) CP și a trei infracțiuni prevăzute de art. 321 CP, toate cu aplicarea art. 38 alin. (1) CP (fapte comise în datele de 27.04.2015, 21.05.2015 și 09.06.2015).

Prin sentința penală nr. 383 din 29.08.2016 pronunțată de Tribunalul Prahova, între altele, în baza art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) CPP, s-a dispus achitarea inculpatului P.C., cu studii superioare, fără antecedente penale, pentru săvârșirea a trei infracțiuni de abuz în serviciu prevăzute de art. 297 alin. (1) CP raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, fapte din datele de 27.04.2015, 21.05.2015 și 09.06.2015.

În baza art. 321 CP, cu aplicarea art. 374 alin. (4) și art. 396 alin. (10) CPP, a fost condamnat inculpatul la 8 luni închisoare pentru infracțiunea de fals intelectual, faptă din data de 27.04.2015. În baza art. 321 CP, cu aplicarea art. 374 alin. (4) și art. 396 alin. (10) CPP, a fost condamnat inculpatul la 8 luni închisoare pentru infracțiunea de fals intelectual, faptă din data de 21.05.2015. În baza art. 321 CP, cu aplicarea art. 374 alin. (4) și art. 396 alin. (10) CPP, a fost condamnat inculpatul la 8 luni închisoare pentru infracțiunea de fals intelectual, faptă din data de 09.06.2015.

Conform art. 38 alin. (1) și art. 39 alin. (1) lit. b) CP, s-a aplicat inculpatului pedeapsa cea mai grea, aceea de 8 luni închisoare, la care s-a adăugat un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse, astfel că, în final, s-a dispus ca acesta să execute pedeapsa de 1 an, o lună și 10 zile închisoare.

În baza art. 91 CP, s-a dispus suspendarea executării sub supraveghere a pedepsei aplicate inculpatului și s-a stabilit un termen de supraveghere de 3 ani, conform dispozițiilor art. 92 CP.

S-a dispus desființarea totală a înscrisurilor falsificate, respectiv procesele-verbale de contravenție seria CP nr. 8190918 din 27.04.2015, seria CP nr. 8719539 din 21.05.2015 și seria CP nr. 8719665 din 9.06.2015.

Analizând actele și lucrările dosarului, instanța a reținut următoarea **situație de fapt:** la data de 27.04.2015, în jurul orei 17:00, investigatorul sub acoperire cu identitatea C.D.F. (autorizat prin ordonanța nr. 266/P/2015 din 14.04.2015 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova, conform art. 148 și art. 150 CPP) conducea un autoturism pe DN1, iar când a ajuns pe raza localității Bușteni, a efectuat o depășire, încălcând marcajul dublu longitudinal continuu, comițând astfel contravenția prevăzută de prevederile art. 100 alin. (3) lit. e) din O.U.G. nr. 195/2002, care se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a II-a de sancțiuni și cu aplicarea sancțiunii contravenționale complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 30 de zile.

Fapta investigatorului sub acoperire a fost observată de agentul-șef principal de poliție P.C., care se afla în exercitarea atribuțiilor de serviciu și care a procedat la oprirea autovehiculului condus de investigator. Polițistul i-a solicitat investigatorului sub acoperire documentele de identitate și actele autoturismului, aducându-i la cunoștință contravenția comisă, respectiv depășire neregulamentară, și sancțiunea ce i se va aplica, respectiv amendă și suspendarea dreptului de a conduce pentru 30 de zile. În aceste condiții, investigatorul sub acoperire l-a rugat pe polițist să fie înțelegător și să nu îi suspende permisul de conducere. De asemenea, în timpul conversației, lucrătorul de poliție l-a întrebat pe investigatorul sub acoperire dacă mai are puncte de penalizare în ultimele 6 luni și, deși nu i-a spus direct investigatorului că nu îi va suspenda permisul

de conducere, i-a dat de înțeles acestuia că așa se va întâmpla prin aceea că i-a adus la cunoștință cuantumul amenzii pe care trebuie să îl plătească în 48 de ore, respectiv 195 de lei. În continuare, lucrătorul de poliție i-a solicitat investigatorului sub acoperire să se întoarcă la mașina sa, iar în scurt timp s-a dus și el și i-a înmănat procesul-verbal seria CP nr. 8190918, prin care a fost sancționat cu 4 puncte de amendă și 4 puncte de penalizare, deoarece nu a purtat centura de siguranță în timpul mersului și nu a folosit luminile de întâlnire în localitate. Investigatorul sub acoperire l-a întrebat pe polițist cum se poate revanșa față de el în atare condiții, agentul-șef principal de poliție P.C. nesolicitând niciun folos, astfel că investigatorul i-a mulțumit și a plecat. S-a reținut că, deși inculpatul a constatat comiterea de către a investigatorul sub acoperire a contravenției prevăzute de art. 100 alin. (3) lit. e) din O.U.G. nr. 195/2002, a consemnat în procesul-verbal mai sus indicat, în mod nereal, comiterea contravențiilor prevăzute de art. 108 alin. (1) pct. 3 și pct. 7 din O.U.G. nr. 195/2002.

De asemenea, la data de 21.05.2015, în jurul orei 15:00, investigatorul sub acoperire cu identitatea C.B. (autorizat prin ordonanța nr. 266/P/2015 din 14.04.2015 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova, conform art. 148 și art. 150 CPP) conducea un autoturism pe DN1, dinspre localitatea Sinaia către localitatea Bușteni, iar în dreptul unei benzinării a fost oprit de un echipaj de poliție, din care făcea parte agentul-șef principal de poliție P.C. Lucrătorul de poliție i-a adus la cunoștință investigatorului sub acoperire că a fost oprit întrucât a efectuat o manevră de depășire a unui alt autovehicul depășind marcajul longitudinal continuu, comițând astfel contravenția prevăzută de art. 100 alin. (3) lit. e) din O.U.G. nr. 195/2002, care se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a II-a de sancțiuni și cu aplicarea sancțiunii contravenționale complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 30 de zile.

În aceste condiții, între investigatorul sub acoperire și agentul-șef principal de poliție P.C. s-a inițiat o convorbire referitoare la destinația primului, la faptul că acesta avea mașina avariata și nu deținea autorizație de reparație, în timpul căreia investigatorul sub acoperire îl mai ruga, din când în când, pe polițist să nu îi suspende permisul de conducere. Referitor la avaria constatată de polițist la autoturism, investigatorul sub acoperire i-a spus acestuia că nu este mașina sa, astfel că nu știe dacă există sau nu autorizație. La un moment dat, polițistul i-a solicitat investigatorului sub acoperire să rămână la mașină cât timp el se va deplasa la autospeciala de poliție pentru a întocmi procesul-verbal, iar când a plecat investigatorul l-a rugat să se întoarcă și cu permisul de conducere, ceea ce însemna să nu îi aplice sancțiunea complementară, polițistul răspunzându-i afirmativ.

În scurt timp agentul-șef principal de poliție P.C. s-a întors la mașina investigatorului sub acoperire și i-a înmănat acestuia procesul-verbal seria CP nr. 8719539, prin care l-a sancționat contravențional cu 4 puncte de amendă și 2 puncte de penalizare pentru că a vorbit la telefon în timp ce conducea fără a folosi dispozitiv handsfree și pentru că nu a avut dovadă pentru avaria autoturismului. După aceea, investigatorul sub acoperire l-a întrebat pe polițist cum se poate revanșa prin expresia „altceva... băiețește”, însă polițistul a refuzat. Deși inculpatul a constatat comiterea de către investigatorul sub acoperire a contravenției prevăzute de art. 100 alin. (3) lit. e) din O.U.G. nr. 195/2002, a consemnat în procesul-verbal mai sus indicat, în mod nereal, comiterea contravențiilor prevăzute de art. 99 alin. (1) pct. 4 și art. 108 alin. (1) lit. a) pct. 2 din O.U.G. nr. 195/2002.

Totodată, la data de 09.06.2015, în jurul orei 16:15, investigatorul sub acoperire cu identitatea I.F.J. (autorizat prin ordonanța nr. 266/P/2015 din 04.06.2015 a Parchetului de pe lângă Tribunalul Prahova, conform art. 148 și art. 150 CPP) conducea un autoturism

Respect pentru oameni și cărți

pe DN1, dinspre Sinaia către Azuga, fără a avea asigurare RCA și fără a purta centura de siguranță, comițând astfel contravențiile prevăzute de art. 108 alin. (1) lit. a) pct. 3 din O.U.G. nr. 195/2002, pentru care legea prevede sancțiunea contravențională a amenzii, și pe aceea prevăzută de art. 64 din Legea nr. 136/1995, pentru care legea prevede o amendă de la 1.000 la 2.000 de lei și reținerea certificatului de înmatriculare până la prezentarea documentului privind încheierea asigurării.

Ajungând la km 132, în localitatea Bușteni, a fost oprit de agentul-șef principal de poliție P.C., care se afla în exercitarea atribuțiilor de serviciu, solicitându-i permisul de conducere și documentele autoturismului. După ce a verificat documentele prezentate, agentul-șef principal de poliție P.C. i-a solicitat investigatorului sub acoperire asigurarea RCA, acesta prezentându-i polițistului mai multe asigurări, constatând după verificare că toate sunt expirate. În continuare, investigatorul sub acoperire i-a comunicat polițistului că are asigurare RCA valabilă, dar, dintr-o eroare, nu o are asupra sa. În aceste condiții, polițistul i-a comunicat investigatorului sub acoperire că îi poate ridica plăcuțele de înmatriculare ale autoturismului, dar că îl va sancționa doar pentru faptul că nu a purtat centură de siguranță. De menționat este că, în timpul discuției, investigatorul sub acoperire l-a rugat pe polițist să nu îi aplice sancțiunea corespunzătoare, dar și să îi aplice doar un avertisment, nu și amendă. Lucrătorul de poliție a întocmit procesul-verbal seria CP nr. 8719665, prin care investigatorul sub acoperire a fost sancționat cu 2 puncte de amendă și 2 puncte de penalizare pentru că nu a avut centura de siguranță și pentru că nu a avut asupra sa asigurarea RCA. Investigatorul sub acoperire a încercat în continuare să se revanșeze față de polițist, însă acesta a refuzat și, deși a constatat comiterea contravenției prevăzute de art. 64 din Legea nr. 136/2005, a consemnat în procesul-verbal întocmit cu acea ocazie, în mod nereal, comiterea contravențiilor prevăzute de art. 101 alin. (1) pct. 18 și art. 108 alin. (1) lit. a) pct. 3 din O.U.G. nr. 195/2002, deși investigatorul nu avea asigurare valabilă pentru autovehiculul pe care îl conducea.

În ceea ce privește însă încadrarea juridică dată faptelor comise de către inculpat, Tribunalul a constatat că faptele acestuia care, în datele de 27.04.2015, 21.05.2015 și 09.06.2015, în timp ce se afla în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constatând că investigatorii sub acoperire cu identitatea C.D.F., C.B. și I.F.J. au comis contravenții constând în încălcarea liniei continue, circulația fără centură de siguranță, lipsa unor dovezi pentru avariile autoturismelor, lipsa asigurării RCA, nu a aplicat sancțiunile corespunzătoare prevăzute în O.U.G. nr. 195/2002, ci a întocmit procesele-verbale seriile CP nr. 8190918, CP nr. 8719539 și CP nr. 8719665 în care a omis să consemneze abaterile mai grave, consemnând contravenții sancționate cu amenzi mai mici și nesuspendarea permisului de conducere, atestând astfel fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului, întrunesc elementele constitutive a trei infracțiuni de fals intelectual, prevăzută de art. 321 alin. (1) CP.

Totodată, prima instanță a reținut că inculpatul a fost trimis în judecată și pentru comiterea infracțiunilor de abuz în serviciu, prevăzute de art. 297 CP raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, motivându-se că prin faptele sale s-au creat faloase necuvenite conducătorilor auto (în speță investigatorilor sub acoperire cu identitatea C.D.F., C.B. și I.F.J.), și anume plata unor amenzi mai mici ca valoare și nesuspendarea permisului de conducere.

În raport de dispozițiile legale incidente în cauză, s-a constatat că infracțiunea de abuz în serviciu de drept comun este o infracțiune de rezultat, astfel încât consumarea ei este legată de producerea uneia dintre urmările prevăzute de dispozițiile art. 297 CP,

și anume cauzarea unei pagube sau vătămarea drepturilor ori intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice. În ceea ce privește infracțiunea de abuz în serviciu reglementată de art. 13² din Legea nr. 78/2000, pe lângă urmarea imediată prevăzută de dispozițiile Codului penal, subiectul activ al infracțiunii obține pentru sine sau pentru altul un folos necuvenit. S-a arătat că practica judiciară a stabilit în mod constant că, în ceea ce privește consecințele prevăzute de textele de lege (cauzarea unei pagube sau vătămarea drepturilor și obținerea pentru sine sau pentru altul de foloase necuvenite), acestea trebuie să fie determinate, concretizate, și nu eventuale.

În cauza de față, instanța a constatat că nu sunt întrunite elementele constitutive ale acestei infracțiuni, nefiind dovedite existența urmării imediate, respectiv cauzarea unei pagube și nici obținerea unui folos necuvenit pentru altul, neputându-se cuantifica în niciun mod amenziile pe care agentul de poliție le-ar fi putut aplica investigatorilor sub acoperire pentru contravențiile real săvârșite de aceștia. Pentru reținerea unei infracțiuni trebuie dovedită cu certitudine întrunirea elementelor constitutive ale acesteia, în cazul de față existența pagubei, care trebuie să fie una certă, dovedită, nu doar presupusă. Pretinsa pagubă cauzată de bugetului de stat nu a fost individualizată de acuzare și nici nu poate fi individualizată, întrucât nu se pot face presupuneri cu privire la cuantumul amenziilor contravenționale ce ar fi fost aplicată investigatorilor sub acoperire (legea nu prevede un quantum fix al amenzii, ci limitele în care aceasta poate fi aplicată, în funcție de circumstanțele fiecărei situații), dacă această amendă ar fi fost contestată în justiție, care ar fi fost soluția plângerii contravenționale etc. În lipsa unei pagube certe cu privire la existență și întindere, instanța a considerat neîndeplinirea urmării imediate a infracțiunii de abuz în serviciu, dispunând achitarea inculpatului cu privire la aceste infracțiuni.

În legătură cu temeiul soluției de achitare, instanța a făcut aplicarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP, reținând că prevederea faptei în legea penală semnifică identitatea dintre conduita propriu-zisă a inculpatului și toate condițiile din norma legală (condiția tipicității). Lipsa în concret a oricărui element de conținut al incriminării (în cazul de față urmarea imediată) ar face ca fapta să nu fie prevăzută de legea penală.

Împotriva acestei sentințe, în termen legal, au declarat apel Parchetul de pe lângă Tribunalul Prahova și inculpatul P.C., criticând-o ca fiind netemeinică și nelegală. Examinând apelurile declarate, Curtea a constatat că sunt întemeiate, pentru cele ce urmează:

Curtea a reținut că din analiza textului art. 297 CP rezultă că subiectul activ nemijlocit al infracțiunii este calificat, respectiv trebuie să aibă calitatea de funcționar public, din această perspectivă privind cauza dedusă judecătii condiția fiind îndeplinită. Tot din definiția legală a infracțiunii se poate observa că elementul material constă dintr-o inacțiune sau o acțiune, respectiv neîndeplinirea unui act sau îndeplinirea actului în mod defectuos. Termenul de „act” este înțeles în sensul de operațiune care trebuie efectuată de un funcționar conform atribuțiilor sale de serviciu, actul respectiv căzând în sarcina funcționarului potrivit normelor care reglementează activitatea acestuia. În această variantă, infracțiunea de abuz în serviciu există numai atunci când paguba este efectivă și concretă.

Or, în cauză, așa cum se poate observa, procurorul se raportează la un prejudiciu eventual, și nicidecum un prejudiciu cert și efectiv, în condițiile în care nu s-a indicat care este diferența de amendă de care statul a fost lipsit de fiecare dată când inculpatul, omițând aplicarea sancțiunii contravenționale pentru una dintre contravenții, a aplicat o

Respect pentru oameni și cărți

sanctiune pentru o altă contravenție, iar amenziile contravenționale au o limită minimă și o limită maximă între care agentul constator aplică sancțiunea în raport de situația concretă. Parchetul s-a mulțumit să afirme că prin modul în care a procedat inculpatul i-a exonerat pe cei trei contravenienți de plata amenzii pentru contravențiile nereținute, fără a face un calcul al acestor amenzi și fără a avea în vedere că, prin inserarea unor alte contravenții, în sarcina acestora s-au stabilit sancțiuni cu amendă contravențională.

Totuși, art. 13² din Legea nr. 78/2000 stipulează că, în cazul infracțiunilor de abuz în serviciu sau de uzurpare a funcției, dacă funcționarul public a obținut pentru sine ori pentru altul un folos necuvenit, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime. Acest text lărgeste situațiile în care funcționarul public poate comite infracțiunea de abuz în serviciu, prin includerea folosului necuvenit pentru funcționarul public sau pentru o terță persoană. Este de observat că, prin inserarea în actele de constatare a contravențiilor a altor situații decât cele reale, în cele trei cazuri, inculpatul a săvârșit infracțiunea de fals intelectual prevăzută de art. 321 CP.

Și în ceea ce privește faptele acestuia din datele de 27.04.2015 și 21.05.2015, când i-a oprit în trafic pe cei doi conducători auto pentru săvârșirea contravențiilor de depășire a unui alt autovehicul încalcând marcajul longitudinal continuu, constatând comiterea contravenției prevăzute de art. 100 alin. (3) lit. e) din O.U.G. nr. 195/2002, care se sancționează cu amenda prevăzută în clasa a II-a de sancțiuni și cu aplicarea sancțiunii contravenționale complementare a suspendării exercitării dreptului de a conduce pentru o perioadă de 30 de zile, a procedat la inserarea în procesul-verbal de constatare a unei alte situații, astfel că s-a creat un folos necuvenit celor doi contravenienți prin nereținerea permiselor de conducere și, astfel, aceștia au beneficiat de dreptul de circulație, situație în care sunt întrunite elementele constitutive a două infracțiuni de abuz în serviciu prevăzute de art. 297 CP raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, inculpatul încalcând dispozițiile O.U.G. nr. 195/2002 cu privire la modul de constatare și sancționare a contravențiilor la regimul circulației pe drumurile publice. În interpretarea și aplicarea formei agravate prevăzute de art. 13² din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, reținerea formei agravate este condiționată de săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu în legătură cu atribuțiile de serviciu privind constatarea sau sancționarea contravențiilor, așa cum este cazul în speță.

Referitor la fapta imputată privind infracțiunea de abuz în serviciu ce ar fi fost comisă în data de 09.06.2015, când nu ar fi reținut certificatul de înmatriculare și plăcuțele de înmatriculare ale autovehiculului pentru lipsa asigurării RCA, instanța de apel a reținut că, potrivit art. 101 alin. (1) pct. 18 și art. 108 alin. (1) lit. a) pct. 3 din O.U.G. nr. 195/2002, acest document nu trebuie neapărat să fie în prezența conducătorului auto, ci este obligatoriu să se facă dovada încheierii unei astfel de asigurări. Art. 101 alin. (1) pct. 18 din O.U.G. nr. 195/2002 prevede că constituie contravenție nerespectarea obligației conducătorului de vehicul de a avea asupra sa documentele prevăzute la art. 35 alin. (2). Art. 35 alin. (2) din O.U.G. nr. 195/2002 stipulează că participanții la trafic sunt obligați ca, la cererea polițistului rutier, să înmâneze acestuia documentul de identitate sau, după caz, permisul de conducere, documentul de înmatriculare ori de înregistrare a vehiculului condus, documentele referitoare la bunurile transportate, precum și alte documente prevăzute de lege. Potrivit art. 64 alin. (1) din Legea nr. 136/1995, încalcarea de către persoanele fizice sau juridice a obligației de asigurare prevăzute la art. 48 și art. 56 constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 10.000.000 la 20.000.000 de lei și cu reținerea certificatului de înmatriculare a vehiculului, până la

prezentarea documentului privind încheierea asigurării. Alin. (2) dă în sarcina poliției constatarea și aplicarea sancțiunii. Din raportul investigatorului sub acoperire rezultă, așa cum s-a reținut și în rechizitoriul, că acesta a precizat că are asigurare valabilă. Dacă s-ar fi accesat telefonic site-ul asfromania.ro/consumatori/baza-de-date-cadam/interogare-polite-rca, s-ar fi putut constata dacă pentru autovehiculul respectiv era emisă o poliță RCA.

Însă, analizând textele de lege mai sus menționate, nu rezultă că este obligatoriu ca printre documentele prevăzute de art. 101 alin. (1) pct. 18 să se afle și polița RCA. Legiuitorul sancționează obligația de asigurare, nu neprezentarea dovezii cu ocazia opririi în trafic. De altfel, nici acuzarea nu a făcut dovada că pentru autoturismul condus de martor nu exista o asigurare valabilă, neefectuându-se niciun fel de cercetări în acest sens. Așa fiind, Curtea a considerat că soluția de achitare pentru această faptă este corectă, neasigurându-se niciun folos contravenientului.

În ceea ce privește apelul inculpatului, instanța de apel a reținut că, raportat la condițiile concrete în care s-a reținut comiterea faptelor, la atitudinea procesuală a inculpatului, la faptul că de fiecare dată investigatorii sub acoperire au încercat să îl determine pe acesta să primească diferite atenții pentru faptul că a avut o atitudine binevoitoare față de rugămințile adresate de a nu le fi suspendat dreptul de a conduce, că faptele s-au comis după insistența agentului statului, care a stăruit să nu îi fie reținut permisul de conducere, situație ce este la limita provocării, atitudinea investigatorului nefiind esențialmente pasivă, acesta având pregătirea corespunzătoare pentru a influența deciziile agentului constator, însă ținând cont de calitatea inculpatului, de experiența acestuia, încrederea acordată în cadrul funcției pe care a exercitat-o, nu se poate reține că acesta a comis fapta doar ca urmare a provocării, ci datorită unor carențe ce țin de personalitatea sa. Toate acestea pledează pentru reținerea în favoarea inculpatului a circumstanței atenuante prevăzute de art. 75 alin. (2) lit. b) CP, cu efectele prevăzute de art. 76 alin. (1) CP.

Față de cele de mai sus, instanța de control judiciar a admis ambele apeluri, a desființat în parte în latura penală sentința apelată, în sensul înlăturării achitării inculpatului pentru infracțiunile de abuz în serviciu pentru faptele din 27.04.2015 și 21.05.2015. A descontopit pedeapsa rezultantă aplicată și a repus pedepsele aplicate pentru cele trei infracțiuni de fals intelectual în individualitatea lor. A fost condamnat inculpatul pentru fiecare dintre cele două infracțiuni de abuz în serviciu, în baza art. 297 CP raportat la art. 13² din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 396 alin. (10) CPP, art. 75 alin. (2) lit. b) în referire la art. 76 alin. (1) CP, la pedeapsa minimă, respectiv câte 1 an și 4 luni pentru fiecare dintre infracțiunile comise în datele de 27.04.2015 și 21.05.2015.

A aplicat inculpatului pedeapsa complementară a interzicerii exercitării dreptului de a fi ales în autoritățile publice sau în orice alte funcții publice, de a ocupa o funcție care implică exercițiul autorității de stat, pe o perioadă de 1 an de la rămânerea definitivă a prezentei sentințe, conform art. 66 alin. (1) lit. a) și b) CP, pentru fiecare faptă, pe durata minimă prevăzută de art. 66 alin. (1) CP. A aplicat inculpatului și pedeapsa accesorie prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) CP, pentru fiecare dintre cele două infracțiuni de abuz în serviciu comise la datele de 27.04.2015 și 21.05.2015.

A menținut achitarea dispusă în baza art. 396 alin. (5) raportat la art. 16 alin. (1) lit. b) CPP pentru fapta din 09.06.2015.

Ca urmare a reținerii circumstanței atenuante prevăzute de art. 75 alin. (2) lit. b) CP, conform art. 76 alin. (1) CP, a redus pedepsele pentru cele trei infracțiuni de fals intelectual prevăzute de art. 321 alin. (1) CP la limita minimă posibilă de 5 luni și 10 zile

Respect pentru oameni și cărți

închisoare, ca urmare a aplicării și a dispozițiilor art. 396 alin. (10) CPP pentru fiecare faptă.

Conform art. 38 alin. (1) și art. 39 alin. (1) lit. b) CP, au fost contopite pedepsele aplicate în pedeapsa cea mai grea de 1 an și 4 luni închisoare, la care s-a adăugat 1/3 din totalul celorlalte pedepse, urmând ca inculpatul să execute 2 ani, 2 luni și 20 de zile închisoare, un an pedeapsa complementară prevăzută de art. 66 alin. (1) lit. a) și b) CP și pedeapsa accesorie aplicată ca pedeapsă complementară. Au fost menținute restul dispozițiilor sentinței apelate.

Notă. 1. În jurisprudența relevantă generată de *achitarea pentru infracțiunea de abuz în serviciu pentru lipsa urmării imediate a infracțiunii, într-o altă cauză*, în baza art. 16 alin. (1) lit. b) teza I CPP, a fost achitată inculpata H.I. pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu prevăzute de art. 297 alin. (1) CP, iar în temeiul art. 80 CP, s-a renunțat la aplicarea pedepsei față de aceeași inculpată sub aspectul săvârșirii a două infracțiuni de instigare la fals în declarații, prevăzute de art. 47 raportat la art. 326 CP.

În fapt, în rechizitoriul s-a reținut că, în perioada aprilie-mai 2014, în calitate de inspector de specialitate II în cadrul Biroului coordonare și relații cu publicul al D.G.A.S.P.C. Vrancea, inculpata și-a depășit atribuțiile de serviciu, în sensul intermedierei și ulterior înregistrării minorei P.M., născută la data de 19.04.2014 de către T.L., i-a însoțit pe inculpații T.L. și P.I. la Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor Focșani – Starea civilă, determinându-i pe aceștia să declare în mod nereal că tatăl copilului este P.I., deși în realitate tatăl biologic era P.I.D., concubinul mamei, declarații care au produs consecințe juridice, în sensul că, la data de 06.05.2014, Serviciul Public Comunitar Local de Evidență a Persoanelor Focșani – Starea civilă a emis certificatul de naștere pe numele P.M., fiindu-i atribuit codul numeric personal, iar în dreptul rubricii „Tatăl” a fost înscris în mod nereal P.I.

Instanța de fond și cea de apel au apreciat că activitatea inculpatei de a-i sfătui pe ceilalți doi coinculpați să declare în mod nereal că tatăl minorei este inculpatul P.I., în vederea înregistrării acesteia, nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu, lipsindu-i unul dintre elementele constitutive, și anume rezultatul. Astfel, din analiza textului art. 297 CP, care incriminează fapta de abuz în serviciu, rezultă că, pentru a constitui infracțiune, trebuie să îndeplinească cumulativ condițiile de incriminare privitoare la calitatea de funcționar public a subiectului activ, un comportament abuziv constând în neîndeplinirea unui act sau îndeplinirea acestuia în mod defectuos cu ocazia exercitării atribuțiilor de serviciu și ca acest comportament să producă măcar una dintre următoarele consecințe: fie un prejudiciu, fie o vătămare a drepturilor sau intereselor unei persoane. În raport de această din urmă condiție, infracțiunea de abuz în serviciu este situată de teoreticienii dreptului penal în categoria infracțiunilor de rezultat, lipsa acestuia din urmă ducând la inexistența infracțiunii, fapta putând fi încadrată în oricare alt text al Codului penal sau al legilor speciale, ale căror condiții le îndeplinește, dar nu și în art. 297 CP.

În speță, fapta reținută în sarcina inculpatei H.I. îndeplinește primele condiții referitoare la calitatea subiectului activ, la îndeplinirea defectuoasă, cu intenție, a unui act din sfera atribuțiilor de serviciu, dar nu se îndeplinește și ultima condiție cerută de lege pentru existența infracțiunii de abuz în serviciu, și anume condiția referitoare la producerea măcar a unuia dintre cele două rezultate limitativ arătate în textul incriminator. Parchetul a localizat condiția de rezultat nu în zona prejudiciului material, ci în aceea a drepturilor și intereselor, motivându-se că, „prin îndrumarea celorlalți inculpați să înregistreze în

mod nereal că inculpatul P.I. este tatăl biologic al minorei M., s-a cauzat o vătămare drepturilor și intereselor minorei, înregistrarea acesteia sub un alt nume și scoaterea acesteia din cadrul familiei biologice, fără să fie avut în vedere interesul superior al copilului”.

Această susținere din motivele de apel este nefondată, întrucât, pe de o parte, art. 84 alin. (1) C. civ. arată modurile de dobândire a numelui de familie, iar în art. 258 definește cuvântul „familie”. În raport de aceste dispoziții legale, instanța de apel a apreciat că minorei M., născută la 12.03.2014, nu i s-a încălcat niciunul dintre aceste drepturi care vizează numele și familia, pentru că, până la data de 06.05.2014 (când s-a comis falsul în declarații), ea nu avea nici nume, nici familie, tatăl biologic al acesteia refuzând recunoașterea ei în vederea atribuirii unui nume, respectiv numele tatălui biologic, iar mama acesteia – coinculpata T.L. – neputându-i oferi o altă șansă și o altă familie decât aceea pe care o oferise celorlalți trei copii, frați ai minorei M., provenind din alte relații, și anume neputându-i oferi decât șansa instituționalizării. Instanța nu are căderea să analizeze dacă interesul superior al minorei era mai bine apărât dacă aceasta s-ar fi aflat în cadrul familiei P. sau în cadrul familiei naturale ori în plasament, dar, totodată, nu se poate reține că minora se află într-o familie, nici măcar biologică, aceasta se află într-un mediu precar și neprielnic, într-o situație-limită.

Inculpata a interpretat într-un mod nefericit normele juridice care reglementează apărarea interesului superior al copilului, încercând să îi ofere acesteia protecție în mod dezinteresat, prin încălcarea legii penale. Într-adevăr, fapta reținută în sarcina inculpatei H.I. se situează în sfera ilicitului penal, dar localizarea ei în acest spațiu nu se regăsește, pentru motivele arătate, în textul art. 297 CP, ce incriminează abuzul în serviciu, ci încadrarea ei este doar aceea reținută de instanța de fond, și anume art. 47 raportat la art. 326 CP, pentru care instanța de fond a aplicat dispozițiile art. 80-81 CP referitoare la renunțarea la aplicarea pedepsei (*C.A. Galați, s. pen. și min., dec. pen. nr. 535/A din 05.05.2016, nepublicată*).

2. Într-o altă cauză, s-a reținut că fapta inculpatului G.G., având calitatea de agent-șef principal de poliție, responsabil cu activitățile de secretariat din cadrul Poliției Orașului Zlatna și responsabil cu trimiterea în debit a proceselor-verbale de contravenție, constând în aceea că, prin neîndeplinirea din culpă a atribuțiilor de serviciu privind expedierea a trei procese-verbale de contravenție la data de 25.05.2012, spre a fi date în debit Primăriei Orașului Zlatna, cauzând un prejudiciu în valoare de 600 de lei acestei instituții, din cauza faptului că executarea silită a proceselor-verbale de contravenție s-a prescris, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de neglijență în serviciu, prevăzută de art. 298 CP.

Legătura de cauzalitate între fapta săvârșită de inculpatul G.G. și urmarea imediată este evidentă, deoarece, prin neîndeplinirea îndatoririlor de serviciu în sensul de a nu trimite spre valorificare prin dare în plată cele trei procese-verbale de contravenție, cu urmarea că amenzi contravenționale în valoare de 600 de lei s-au prescris, s-a creat un prejudiciu în valoare de 600 de lei în patrimoniul Primăriei Orașului Zlatna. Deși prejudiciul a fost recuperat în totalitate prin achitarea contravalorii amenzilor contravenționale aplicate prin cele trei procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, acest aspect nu are nicio influență asupra unei urmări imediate periculoase, generată de săvârșirea faptei.

În același context, s-a reținut că fapta aceluiași inculpat constând în falsificarea înscrisului oficial condică de predare-primire corespondență ordinară prin efectuarea în conținutul ei de ștersături cu pastă corectoare de culoare albă, urmată de consemnarea în